

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра історії України, економічної теорії та туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова навчально-методичної комісії спеціальності

051 – «Економіка»

 Музика П. М.
«25» / 08 / 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 11 «Економічна теорія»

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u> (назва освітнього рівня)
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (назва галузі знань)
Спеціальність	<u>051 Економіка</u> (назва спеціальності)
Освітня програма	<u>Економіка підприємства</u> (назва)
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / за вибором)

Львів – 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 Економіка

Укладачі:

доцент, к.е.н. О. Я. Гримак

старший викладач, к.е.н. Г.П. Вислободська

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри історії України, економічної теорії та туризму «17» серпня 2020 року (протокол № 8-1)

Завідувач кафедри історії України, економічної теорії та туризму _____

Кушнір Л.П.

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 051 «Економіка» «25» 08 2020р (протокол № 5 .)

Голова НМКС _____

Музика П. М.

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту «25» серпня 2020р (протокол № 3)

Голова НМРФ _____

Поперечний С.І.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	5/150	5/150
Усього годин аудиторної роботи	64	18
в т.ч.:		
лекційні заняття, год.	32	8
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.	32	10
Усього годин самостійної роботи	86	132
Форма контролю	Іспит	Іспит

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми здобуття освіти – 43;
для заочної форми здобуття освіти – 12.

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічні відносини та економічні закони суспільного виробництва.

Мета навчальної дисципліни є формування ґрунтових знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності більш повно задовольняти потреби людей.

Здобуті знання з дисципліни *«Політекономія»* є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: *«Мікроекономіка»*, *«Макроекономіка»*, *«Міжнародна економіка»*, *«Макроекономічне програмування та прогнозування соціально-економічних явищ»*, *«Історія економіки та економічної думки»*.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей.

Загальні компетентності:

здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК₁);

здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати

досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій (ЗК₂);

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК₃);

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК₄);

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК₅);

здатність до адаптації та дій в новій ситуації (ЗК₉);

здатність бути критичним і самокритичним (ЗК₁₀);

здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК₁₁);

здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК₁₃).

Спеціальні (фахові) компетентності:

здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях (СК₁)

розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки (СК₃)

здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК₄)

розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (СК₅)

здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин (СК₈)

здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК₁₁)

здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення (СК₁₂)

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (ПРН₃).

Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем (ПРН₄).

Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (ПРН₅).

Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності (ПРН₆).

Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду

фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки (ПРН₇).

Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (ПРН₉).

Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин (ПРН₁₁).

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПРН₁₂).

Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПРН₁₆).

Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків (ПРН₁₇).

Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами (ПРН₂₀).

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів (ПРН₂₁).

Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (ПРН₂₃).

2.4. Загальні і спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що забезпечуються вивченням окремих тем

Теми	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Тема 1. Предмет і метод курсу «Економічна теорія».	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 2. Економічні потреби та інтереси.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 3. Виробництво матеріальних благ і послуг та його результат.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 4. Економічні відносини власності.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 5. Економічні системи суспільства та закони їх розвитку.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 6. Гроші та грошовий обіг.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 7. Ринок і ринкова система.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 8. Підприємство в системі ринкових відносин.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 9. Капітал, витрати виробництва і прибуток.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 10. Особливості підприємництва в аграрній сфері.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Тема 11. Зайнятість та ринок робочої сили.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 12. Державне регулювання ринкової економіки.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23
Тема 13. Світове господарство. Місце України в світовому господарстві.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК13, СК1, СК3, СК4, СК5, СК8, СК11, СК12	Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р9, Р11, Р12, Р16, Р17, Р20, Р21, Р23

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма навчання (ДФЗО)						заочна форма навчання (ЗФЗО)					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Предмет і метод курсу «Економічна теорія»	8	2	2	-	-	4	8	1	1	-	-	6
Тема 2. Економічні потреби та інтереси.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 3. Виробництво матеріальних благ і послуг та його результат.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Економічні відносини власності.	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	9
Тема 5. Економічні системи суспільства та закони їх розвитку.	12	4	4	-	-	4	10	2	2	-	-	6
Тема 6. Гроші та грошовий обіг.	12	4	4	-	-	4	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Ринок і ринкова система.	10	4	4	-	-	2	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Підприємство в системі ринкових відносин.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10

Тема 9. Капітал, витрати виробництва і прибуток.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 10. Особливості підприємництва в аграрній сфері.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 11. Зайнятість та ринок робочої сили.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 12. Державне регулювання ринкової економіки.	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 13. Світове господарство. Місце України в світовому господарстві.	10	2	2	-	-	6	8	-	1	-	-	7
<i>Інші види самостійної роботи</i>	18			-	-	18	26	-	-	-	-	26
Усього годин	150	32	32	-	-	86	150	8	10	-	-	106

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Предмет і метод курсу «Економічна теорія». Предмет економічної теорії та еволюція у його визначенні різними школами. Методи пізнання економічних процесів і явищ та їхня класифікація. Економічні категорії, закони та принципи. Пізнання і використання економічних законів. Функції економічної теорії. Економічна теорія як теоретико-методологічна база інших економічних наук.	2	1
2	Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Сутність і структура економічних потреб суспільства. Економічні інтереси, їхня класифікація та взаємодія.	2	1
3	Тема 3. Виробництво матеріальних благ і послуг та його результат. Суспільне виробництво як матеріальна основа життя людини. Фактори виробництва. Продуктивні сили та виробничі відносини. Науково-технічний прогрес та його роль у розвитку виробництва.	2	-
4	Тема 4. Економічні відносини власності. Поняття власності. Типи, форми і види власності. Відносини власності у змішаній економічній системі.	2	-
5	Тема 5. Економічні системи суспільства та закони їх розвитку. Виникнення і природа економічних систем. Класифікація економічних систем. Національні моделі економічних систем.	4	2
6	Тема 6. Гроші та грошовий обіг. Теоретичні концепції виникнення і сутності грошей. Функції грошей та їхня еволюція. Грошовий обіг і його закони. Грошова система, її структурні елементи й основні типи. Валютні курси. Конвертованість грошей. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.	4	-
7	Тема 7. Ринок і ринкова система. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. Риси, структура та функції ринку. Основні суб'єкти ринкової економіки. Держава як суб'єкт ринкового господарства. Інфраструктура ринку. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги.	4	2
8	Тема 8. Підприємство в системі ринкових відносин. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Організаційно-правові форми підприємництва. Класифікація підприємств за розміром. Малий бізнес. Нові види підприємницької діяльності.	2	-

9	Тема 9. Капітал, витрати виробництва і прибуток. Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Структура авансованого капіталу. Витрати виробництва, їхня сутність та класифікація. Прибуток на капітал і фактори, що його визначають. Економічна роль прибутку. Кругооборот і оборот промислового капіталу. Амортизація і відтворення основного капіталу.	2	1
10	Тема 10. Особливості підприємництва в аграрній сфері. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.	2	-
11	Тема 11. Зайнятість та ринок робочої сили. Суть та особливості ринку праці. Економічна природа заробітної плати. Організаційні форми та системи заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Диференціація рівнів заробітної плати між країнами.	2	1
12	Тема 12. Державне регулювання ринкової економіки. Об'єктивна необхідність, зміст та моделі державного регулювання економіки. Цілі, засоби та методи державного регулювання економіки. Основні напрями та межі урядового впливу на економіку.	2	-
13	Тема 13. Світове господарство. Місце України в світовому господарстві. Світове господарство як закономірний результат економічного розвитку. Міжнародні економічні зв'язки. Міжнародні валютні розрахунки. Економічні аспекти глобальних проблем людства.	2	-
Усього годин		32	8

1.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Предмет і метод курсу «Економічна теорія». Методи пізнання економічних явищ та процесів. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Функції економічної теорії.	2	1
2	Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Економічні потреби, Класифікація потреб. Формування економічних інтересів. Економічні потреби. Система економічних інтересів	2	1
3	Тема 3. Виробництво матеріальних благ і послуг та його результат. Суспільне виробництво як матеріальна основа життя людини. Фактори виробництва. Продуктивні сили та виробничі відносини. Науково-технічний прогрес та його роль у розвитку виробництва.	2	-
4	Тема 4. Економічні відносини власності. Поняття власності. Типи, форми і види власності. Відносини власності у змішаній економічній системі.	2	1
5	Тема 5. Економічні системи суспільства та закони їх розвитку. Виникнення і природа економічних систем. Класифікація економічних систем. Національні моделі економічних систем.	4	2
6	Тема 6. Гроші та грошовий обіг. Теоретичні концепції виникнення і сутності грошей. Функції грошей та їхня еволюція. Грошовий обіг і його закони. Грошова система, її структурні елементи й основні типи. Валютні курси. Конвертованість грошей. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.	4	-
7	Тема 7. Ринок і ринкова система. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. Риси, структура та функції ринку. Основні суб'єкти ринкової економіки. Держава як суб'єкт ринкового господарства. Інфраструктура ринку. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги.	4	2
8	Тема 8. Підприємство в системі ринкових відносин. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Організаційно-правові форми підприємництва. Класифікація підприємств за розміром. Нові види підприємницької діяльності.	2	-

9	Тема 9. Капітал, витрати виробництва і прибуток. Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Структура авансованого капіталу. Витрати виробництва, їхня сутність та класифікація. Прибуток на капітал і фактори, що його визначають. Економічна роль прибутку. Кругообірот і оборот промислового капіталу. Амортизація і відтворення основного капіталу.	2	1
10	Тема 10. Особливості підприємництва в аграрній сфері. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.	2	-
11	Тема 11. Зайнятість та ринок робочої сили. Суть та особливості ринку праці. Економічна природа заробітної плати. Організаційні форми та системи заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Диференціація рівнів заробітної плати між країнами.	2	1
12	Тема 12. Державне регулювання ринкової економіки. Об'єктивна необхідність, зміст та моделі державного регулювання економіки. Цілі, засоби та методи державного регулювання економіки. Основні напрями та межі урядового впливу на економіку.	2	-
13	Тема 13. Світове господарство. Місце України в світовому господарстві. Світове господарство як закономірний результат економічного розвитку. Міжнародні економічні зв'язки. Міжнародні валютні розрахунки. Економічні аспекти глобальних проблем людства.	2	1
Усього годин		32	10

1.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Предмет і метод курсу «Економічна теорія». Механізм дії та використання економічних законів. Взаємозв'язок економічної теорії та політики. Мезоекономіка. Мегаекономіка.	4	6
2	Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Потреби як висхідна передумова формування попиту. Економічні інтереси. Система економічних інтересів	6	8
3	Тема 3. Виробництво матеріальних благ і послуг та його результат. Виробництво і проблема використання та збереження природних ресурсів. Ресурсний потенціал України. Ресурсна та затратна концепції економічної ефективності виробництва.	6	10
4	Тема 4. Економічні відносини власності. Система власності в Україні. Становлення форм власності в сільському господарстві України.	6	9
5	Тема 5. Економічні системи суспільства та закони їх розвитку. Теорії періодизації економічного розвитку суспільства: формаційний, цивілізаційний та системний підходи.	4	6
6	Тема 6. Гроші та грошовий обіг. Історія грошей України. Розвиток функцій грошей. Становлення грошової системи України.	4	10
7	Тема 7. Ринок і ринкова система. Соціальне ринкове господарство: сутність, умови та принципи його функціонування. Основні риси перехідної економіки України. Ціни та ціноутворення.	2	6
8	Тема 8. Підприємство в системі ринкових відносин. Сучасні теорії підприємництва. Малий бізнес і його роль в економіці. Банкрутство підприємств та його причини.	6	10
9	Тема 9. Капітал, витрати виробництва і прибуток. Інвестиційна діяльність. Види та джерела формування інвестицій. Класифікація інвестицій. Інвестиційна політика України.	6	8
10	Тема 10. Особливості підприємництва в аграрній сфері. Державна підтримка цін в аграрному секторі. Економічний механізм функціонування системи агробізнесу. Розвиток нових форм господарювання в аграрному секторі економіки України.	6	10

11	Тема 11. Зайнятість та ринок робочої сили. Зайнятість населення і безробіття в умовах ринкової економіки.	6	8
12	Тема 12. Державне регулювання ринкової економіки. Поєднання ринкового саморегулювання та державного регулювання економіки. Необхідність та межі державного регулювання економіки. Державна регуляторна політика.	6	8
13	Тема 13. Світове господарство. Місце України в світовому господарстві. Проблеми економічної безпеки України. Місце України у вирішенні глобальних проблем людства.	6	7
<i>Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів</i>		18	26
Усього годин		86	132

2. Індивідуальні завдання

На основі аналітичного огляду відповідних джерел літератури, використовуючи інформацію, отриману під час навчальних занять, підготувати і викласти своє бачення у формі реферату за такою тематикою:

1. Механізм дії та використання економічних законів.
2. Взаємозв'язок економічної теорії та політики.
3. Сучасні економічні теорії.
4. Вплив науково - технічної революції на зміни у факторах виробництва.
5. Пріоритетні напрями розвитку економіки України.
6. Інтенсифікація та технічне оновлення виробництва в Україні.
7. Тенденції розвитку власності в індустріально розвинутих країнах.
8. Система власності в Україні.
9. Становлення форм власності в сільському господарстві України.
10. Еволюція товарного виробництва.
11. Суперечності товарного виробництва. Теорії вартості та їх різновиди.
12. Історія грошей України.
13. Розвиток функцій грошей.
14. Становлення грошової системи України.
15. Основні риси перехідної економіки України.
16. Теорія цін та ціноутворення.
17. Система національних цін України.
18. Державна підтримка цін в аграрному секторі.
19. Становлення ринкової інфраструктури в Україні.
20. Нові форми банківської діяльності.
21. Формування фондового ринку в Україні.
22. Сучасні теорії підприємництва.
23. Малий бізнес і його роль в економіці.
24. Грошовий оборот та механізм його регулювання в Україні.
25. Інтеграція України до світового господарства.

5. Методи навчання

За джерелами знань вивчення дисципліни здійснюється на основі використання таких методів навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи, ситуаційні завдання.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється проведенням поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання відповідних завдань. Форми проведення поточного контролю - усне та письмове опитування, тестовий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

7.1. Денна форма навчання

Оцінювання здійснюється за 100–бальною шкалою, національною 4–бальною шкалою та шкалою ECTS.

Таблиця 7.1

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Відмінно	A
82 - 89	Добре	B
74 - 81		C
64 - 73	Задовільно	D
60 - 63		E
35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	FX
0 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

«Відмінно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент висвітлює питання повно, висвітлення їх завершено висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.

«Задовільно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Студент дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

«Незадовільно» - оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питань, У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50 – бальною шкалою. Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів – за результатами складання екзамену. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 50 – бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{50 \text{ САЗ}}{5},$$

де ПК – результати поточного контролю за 50 – бальною шкалою;

САЗ - середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під час поточного контролю за чотирибальною шкалою.

Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали;

- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів;

- за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма навчання

Підсумкове оцінювання результатів вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти за заочною формою навчання здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю, екзаменаційного контролю та виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. При цьому максимально 30 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання, 50 балів – за результатами складання екзамену, 20 балів – за виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 30 – бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{30 \text{ САЗ}}{5}.$$

8. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія».

Вислободська Г. П. Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Економічна теорія» для студентів спеціальності 051 «Економіка». Львів, 2019. 42с.

Конспект лекцій на паперовому та електронному носіях.

Друкований роздатковий матеріал.

9. Рекомендована література

Базова

1. Дзюбик С. Д., Ривак О. С. Основи економічної теорії: навч. посібник. 2-ге вид. перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 491 с.

2. Економічна теорія : навч. посібник / за заг. ред. В. І. Сідорова та Є. М. Воробйова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2019. 464 с.

3. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с. URL:

<https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1f07ec168ae326064a2e0805fad4112c.pdf>

4. Економічна теорія: підручник / Соколов М. та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 532 с.
5. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. 5-те вид., Київ: Знання-Прес, 2006. 615 с.
6. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: навчальний посібник / Н.П. Мацелюх та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 226 с.
7. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2020. 100 с.
8. Солонінко К. С. Макроекономіка : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 200 с.

Допоміжна

1. Бурик З. М. Взаємодія влади і приватного сектору для розвитку інфраструктури: контекст державно-приватного партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 1. С. 83–87.
2. Вавдіюк Н.С., Талах Х.В. Обіг та регулювання електронних грошей в Україні. *Економічний форум*. 2017. Випуск 2. С. 249-259.
3. Глубіш Л. Я. Теоретичні платформи груп економічних інтересів та їх узгодження в ході ринкової взаємодії. *Економіка та держава*. 2015. № 12. С. 17-23.
4. Дмитрук В. О., Максимець Ю. В. Сутність категорії “капітал підприємства” відповідно до сучасних досліджень в цій сфері. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7919>.
5. Кравцов О.О. Питання розподілу благ в економічній теорії добробуту. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Випуск 42. С.6-11.
6. Овечкіна О.А., Маслош О.В., Левченко І.І. Постіндустріальна модель функціонування і розвитку системи відносин капіталістичної власності. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 52. С.7-14.
7. Полуяктова О.В., Матюк Т.В. Людський капітал як чинник інституціональної трансформації економіки. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 52. С.15-17.
8. Селіверстова Л. С. Підходи до забезпечення ринкової рівноваги на вітчизняному аграрному ринку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 18. С. 11–13.

10. Інформаційні ресурси

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаніка.
URL: <http://www.lsl.lviv.ua>

Львівська обласна універсальна наукова бібліотека. URL:
<http://www.lounb.lviv.ua>

Навчальні онлайн матеріали. URL:
https://pidru4niki.com/1584072040362/politekonomiya/istoriya_ekonomiki_ta_ekonomichnoyi_dumki

Національна бібліотека імені В. І. Вернадського (каталоги).
URL: <http://nbuv.gov.ua/node/554>

Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL:
<https://www.rada.gov.ua/> .

Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/> .

Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua/> .

Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики і продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/ua> .